

Masarykova základní škola a mateřská škola Český Těšín

Sídlo organizace: ul. Komenského 607/3, 73701 Český Těšín

DODATEK č. 1

ke školnímu vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání

č.j.: Ř61/2018 ze dne 14.5.2018

Tímto dodatkem se doplňuje obsah školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, č.j.: Ř61/2018 o nepovinný předmět „Náboženství“. Tento předmět není součástí povinné časové dotace učebního plánu.

Nepovinný předmět

Název vyučovacího předmětu: Náboženství

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět náboženství rozvíjí a podporuje základní předpoklady křesťanského životního postoje a jednání. Umožňuje přístup k biblickému poselství, ke křesťanské tradici, seznamuje

s křesťanským způsobem života a pomáhá při formování základních lidských hodnot a v orientaci v tomto světě.

Tento vyučovací předmět je nepovinný, dělí se katolické náboženství a evangelické náboženství. Je nabízen žákům všech ročníků na prvním stupni a realizován je s minimálním počtem žáků 7 ve skupině. K vyučování náboženství lze spojovat žáky z několika ročníků jedné školy nebo více škol, nejvýše však do počtu 30 žáků ve třídě. Spojovat žáky z více škol k vyučování náboženství lze na základě smlouvy mezi příslušnými školami. Vyučování má časovou dotaci jednu hodinu týdně, výuka probíhá ve stanovené učebně. Vyučující je pedagogickým pracovníkem školy (musí splňovat kvalifikační požadavky). Náklady na pomůcky hradí farnost, přispívat mohou rodiče, škola dle dohody. Nepovinný předmět se vyučuje se podle osnov náboženské výchovy, vyučující vede třídní knihu pro nepovinný předmět. Tento nepovinný předmět je hodnocen dle klasifikačního řádu do žákovské knížky a na vysvědčení.

Náboženství mohou vyučovat pouze registrované církve nebo společnosti, kterým bylo přiznáno zvláštní právo vyučovat náboženství ve státních školách podle § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 3/2002 Sb. Nepovinný předmět náboženství může vyučovat pouze pověřený zástupce církve nebo náboženské společnosti, který splňuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogického pracovníka (podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících), a to pouze v pracovněprávním vztahu ke škole.

Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu zpracovává učitel náboženství podle platných osnov.

Klíčové kompetence, které jsou naplňovány v nepovinném předmětu Náboženství:

1. V kompetencích **k učení** žák:
 - rozumí křesťanským symbolům, se kterými se setkává v kultuře a umění,
 - získá komplexnější pohled na úlohu náboženství v historii národa.
2. V kompetencích **k řešení** problémů žák:
 - využívá získané vědomosti k vytváření osobního hodnotového systému i transcendentní rovině a je schopen své názory obhájit,
 - vnímá situace v oblasti kulturně – historických památek a kriticky zpracovává informace o řešení konkrétních problémů.
3. V kompetenci **komunikativní** žák:
 - je ohleduplný k názorům druhých, jeho argumenty nejsou ovlivněny předsudky, ale vychází ze získaných vědomostí, v dialogu se projevuje kultivovaně s vědomím, že před Bohem jsou si všichni rovni,
 - orientuje se v biblických textech podle jejich literárních druhů, rozlišuje v náboženské literatuře mýty od historicky doložených textů.
4. V kompetenci **sociálních a personálních** žák:
 - vnímá svou sounáležitost s druhými na základě generačních, náboženských, kulturních a národnostních vazeb,
 - aktivně se podílí na vytváření pozitivních vztahů v rodině a společenství (škola i mimoškolní aktivity) s přihlédnutím ke svým možnostem a limitům.
5. V kompetencích **občanských** žák:
 - uvědomuje si, že pro fungování lidské společnosti je nezbytným předpokladem dodržování práv svobodně projevovat své náboženství nebo víru stejně jako dodržování lidských práv, jak je uvedeno v „Listině základních lidských práv a svobod“,
 - respektuje náboženské, kulturní a národnostní odlišnosti jiných národů, se kterými se v rámci migrace setkává, rozlišuje obsah pojmů imigrace a asimilace.
6. V kompetencích **pracovních** žák:
 - je schopen využívat svých znalostí, vědomostí a schopností k zapojení do pracovního procesu s vědomím, že hodnota lidské práce není měřitelná pouze výkonem,
 - poznává, že společnost ve svých podnikatelských záměrech musí s ohledem na lidskou solidaritu dávat pracovní příležitosti i fyzicky nebo mentálně postiženým lidem s přihlédnutím k jejich možnostem a limitům.

Předmět obsahuje vybrané tematické okruhy těchto průřezových témat

1. Osobnostní a sociální výchova

1.1 Náboženská výchova z hlediska osobnostní a sociální výchovy

Z hlediska osobnostní a sociální výchovy hraje náboženská výchova důležitou roli. V charakteristice průřezového tématu osobnostní a sociální výchova se říká: Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých

vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Tento cíl není možné splnit bez otázek po smyslu života, jeho naplnění, transcendenci atd.

1.2 Náboženská výchova přispívá k rozvoji žáka

V oblasti vědomostí, dovedností, schopností

- učí uvědomovat si sama sebe jako jedinečnou a neopakovatelnou bytost,
- vede k reflexi svého jednání,
- napomáhá v hledání smyslu života,
- prostřednictvím obřadů a symbolů působí jako harmonizační faktor duševního zdraví.

V oblasti postojů a hodnot

- vychovává k dodržování mravních a etických norem,
- pomáhá utvářet osobní identitu,
- motivuje k naplňování hodnot tzv. „vyššího principu“.

2. Výchova demokratického občana

2.1 Náboženská výchova z hlediska výchovy demokratického občana

Náboženská výchova přispívá k tomu, aby se člověk mohl orientovat ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti a aby mohl zachovat a rozvíjet svou lidskou důstojnost, respekt k druhým s ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

2.2 Náboženská výchova přispívá k výchově demokratického občana

V oblasti vědomostí, dovedností, schopností

- učí zachovávat mravní a etické normy jako předpoklad pro fungování demokratické společnosti,
- vychovává k uvědomování si osobní odpovědnosti za své jednání
- vede k uplatňování ideálů solidarity a lásky k bližnímu.

V oblasti postojů a hodnot

- motivuje k postoji toleranci vůči druhým,
- vychovává k uvědomování si hodnot každého lidského života ve všech jeho fázích,
- vede k participaci na životě společnosti v oblasti solidarity a altruismu.

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

3.1 Náboženská výchovy z hlediska výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením, se dva tisíce let formulovali v křesťanském prostředí.

3.2 Náboženská výchova přispívá k rozvoji myšlení v evropských a globálních souvislostech

V oblasti vědomostí, dovedností, schopností

- prohlubuje vědomosti o souvislostech a kontinuitě dvoutisíciletých křesťanských dějin Evropy,
- učí kritickému srovnání evropské kultury s kulturami ostatních světadílů,

- vede k poznání životních osudů významných křesťanských osobností a iniciuje zájem a osobní vzory.

V oblasti postojů a hodnot

- pomáhá překonávat předsudky,
- kultivuje vztah sekularizované společnosti k náboženským tématům,
- podporuje pozitivní postoj k tradičním křesťanským hodnotám.

4. Multikulturní výchova

4.1 Náboženská výchova z hlediska multikulturní výchovy

Náboženská výchova přispívá k tomu, aby multikulturní výchova, která předkuvává poznání vlastního zakotvení a porozumění odlišným kulturám, rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti, byla zasazena do křesťanského kontextu. Aby si žáci osvojili kompetenci myšlení a orientaci v křesťanských souvislostech.

4.2 Náboženská výchova přispívá k multikulturní výchově

V oblasti vědomostí, dovedností, schopností

- prohlubuje všeobecné znalosti z oblasti světových náboženství,
- učí tolerantnosti k jiným náboženským skupinám a tím také k jiným skupinám etnickým a kulturním,
- umožňuje rozšíření znalosti multikulturní terminologie: církev, řeholní život, misie atd.

V oblasti postojů a hodnot

- učí vnímat odlišnosti náboženských, etnických a kulturních skupin jako obohacující faktor,
- na základě křesťanského učení o lásce k bližnímu pomáhá uvědomovat si neslučitelnost jakékoliv diskriminace s principy moderní společnosti,
- vede k angažovanosti v oblasti lidských práv

5. Environmentální výchova

5.1 Náboženská výchova z hlediska environmentální výchovy

Náboženská výchova je předpokladem k porozumění problémů, kterými se zabývá environmentální výchova. To znamená, že vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, protože zaměřuje jeho pozornost k otázkám existence člověka i světa.

5.2 Náboženská výchova podporuje environmentální výchovu

V oblasti vědomostí, dovedností, schopností

- zasazením do kontextu světa stvoření ukazuje přírodu jako jedinečnou a neopakovatelnou a vede tím ke schopnosti žasnout nad jejím uskopením,
- svým eschatologickým učením pomáhá uvědomovat si nadčasové souvislosti mezi jednáním člověka a stavem životního prostředí,
- pomáhá uvědomovat si mravní a etické hranice v oblasti výzkumu a rozvoji věd.

V oblasti postojů a hodnot

- poukazem na nezměrnost stvoření a neopakovatelnost lidství vymezuje předpoklady k utvoření pravdivé a úplné představy o velikosti lidského bytí.

6. Mediální výchova

6.1 Náboženská výchova z hlediska mediální výchovy

Náboženská výchova se stává mostem mezi prostým osvojením základní mediální gramotnosti, práce s médii, snahou vybavit žáka schopností orientovat se v medializovaných obsazích a umět volit odpovídající médium pro *naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času* tím, že přispěje k odlišení virtuálního světa od světa, ve kterém žijeme.

6.2 Náboženská výchova přispívá k mediální výchově:

V oblasti vědomostí, dovedností, schopností

- naznačuje i jiné rozměry komunikace než mediální,
- rozvíjí komunikační schopnosti pro vedení dialogu v pluralitní společnosti s odkazem na úctu k partnerovi, se kterým je dialog veden,
- pomáhá rozvíjet analytický přístup k obsahu mediálních informací a obohacuje jeho prostor o mravní rozměr,
- vede je schopnosti rozeznávat platnost a význam argumentace ve veřejném projevu.

V oblasti postojů a hodnot

- rozvíjí citlivost vůči stereotypům, předsudkům a zjednodušujícím úsudkům v mediálních projevech o náboženských hodnotách,
- napomáhá uvědomění si vlastní odpovědnosti za způsob komunikace a vytváří základy pro pochopení spravedlnosti a mravnosti v mediální komunikaci,
- učí formulovat vlastní názor a kriticky hodnotit obsahy mediálních zpráv.

Účinnost od: 01. 09. 2019

V Českém Těšíně dne
15. 06. 2019

Mgr. Michal Nešporek, ředitel

Masarykova
základní škola a mateřská škola
Český Těšín
Sídlo org., ul. Královského 607/3
737 01 Český Těšín IČ: 607 84 512